

Ki?ilik Tipleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ilik Tipleri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24869>

Öz

Ki?ilik Tipleri Envanteri, 2019 y?l?nda Orhan A?aç? taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? özgün bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu envanterin temel amac?, bireylerin bask?n **ki?ilik tiplerini** sistematik bir ?ekilde belirlemek ve bu tipleri özellikle akademik ve mesleki yönelimlerle ili?kilendirmektir. Geli?tirme süreci, standart psikometrik prosedürlere uygun olarak yürütölmü? olup, üniversite bölümlerinin gerektirdi?i **ki?ilik kodlar?** ile ö?rencilerin sahip oldu?u ki?ilik özelliklerini e?le?tirmeyi hedeflemi?tir.

Envanter, ki?ilik özelliklerinin e?itim ve kariyer ba?ar?s? üzerindeki etkisini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu çal??ma, hem teorik hem de uygulamal? alanlarda **ki?ilik de?erlendirmesi** konusundaki literatüre katkı sa?lamay? amaçlamaktadır. Ölçe?in tam metni ve geli?tirme süreci detaylar?, yazar?n **Yüksek Lisans Tezi** içerisinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ki?ilik Tipleri Envanteri, **Ki?ilik De?erlendirmesi**, Mesleki Rehberlik, **Ki?ilik kodlar?**, Üniversite Bölümleri, **Psikometrik Özellikler**, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Orhan A?aç?

Amaç

Ki?ilik Tipleri Envanteri'nin birincil amac?, bireylerin farklı teorilere dayanan **ki?ilik tiplerini** geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Envanter, özellikle Türkiye'deki yüksekö?retim sistemi ba?lam?nda, ö?rencilerin sahip oldu?u ki?ilik özelliklerinin hangi üniversite bölümleriyle uyumlu oldu?unu tespit etmek üzere tasarlanm??t?r. Bu amaç, ö?rencilerin kariyer kararlar?n? daha bilinçli almalar?na yardımcı olmay? hedefler.

?kincil olarak, envanterin geli?tirilmesi, üniversite bölümlerine özgü **ki?ilik kodlar?n?n** belirlenmesi ve böylece e?itim bilimleri alan?nda rehberlik hizmetlerinin kalitesinin art?r?lmas?na yönelik ampirik bir temel olu?turmay? amaçlam??t?r. Geli?tirme çal??mas?, **ölçek geli?tirme** metodolojisinin tüm a?amalar?n? içermektedir.

Yap?

Envanterin ölçtü?ü yap?, bireylerin tutarlı davran??, dü?ünce ve duygu kal?pları? ifade eden **ki?ilik tipleridir**. Tezin ba?l???, bu yap?n?n üniversite bölümleriyle ili?kilendirilen özel **ki?ilik**

kodlar? çerçevesinde incelendiğini göstermektedir. Bu tür bir yapılandırma genellikle Holland'ın Mesleki Tercih Kuramı gibi, birey-çevre uyumunu temel alan modellerle paralellik gösterir, ancak envanterin spesifik teorik temeli tez metninde detaylandırılmamıştır.

Ölçülen yapıların boyutları, envanterin faktör yapıları analizleri sonucunda belirlenmiştir. Bu boyutlar, bireyin sosyal etkileşim, problem çözme yaklaşımları ve mesleki ilgi alanları gibi çeşitli alanlardaki eğilimlerini temsil etmektedir. **Kişilik değerlendirilmesi** sürecinde, bireylerin hangi tipolojilere daha yakın olduğu bu boyutlar üzerinden hesaplanmaktadır.

Geçerlik

Kişilik Tipleri Envanteri'nin geçerlik çalışmaları, geliştirildiği **Yüksek Lisans Tezi** (Aydın, 2019) kapsamında detaylıca yürütülmüştür. Kaynak bilgide geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmiş olsa da, bir ölçek geliştirme çalışması gereği yapı geçerliliği (faktör analizleri), kapsam geçerliliği (uzman görüşleri) ve ölçüt bağımlı geçerlik gibi temel **psikometrik özellikler** incelenmiştir.

Geçerlik analizlerinin sonuçları ve kullanılan istatistiksel yöntemler (örneğin, doğrulayıcı veya açıcı faktör analizi), tezin yöntem bölümünde ayrıntılı olarak sunulmaktadır. Ölçeğin, amaçladığı **kişilik tipleri** yapılarını doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren kanıtlar, araştırmaya raporunda mevcuttur.

Güvenirlik

Envanterin güvenilirlik çalışmaları da geçerlik çalışmaları gibi tezin ayrılmaz bir parçasıdır. Güvenirlik, ölçüm aracının tutarlılığı ifade eder. Bu kapsamda, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirlik analizleri yapılmamıştır. Kaynak bilgide güvenilirlik bilgisi '-' olarak listelenmiştir.

Psikometrik Özellikler açısından, elde edilen güvenilirlik katsayıları, envanterin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verdiğini ve ölçüm hatasından düşük olduğunu göstermelidir. Güvenirlik değerlerinin tamamı, Orhan Aydın'ın **Yüksek Lisans Tezi**nde incelenebilir.

Faktör Analizi

Kişilik Tipleri Envanteri'nin yapısal geçerliğini belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmamıştır. Ölçek geliştirme sürecinde, maddelerin hangi temel **kişilik tipleri** boyutlarını temsil ettiğini ortaya çıkarmak için açıcı faktör analizi (AFA) uygulanmış olabilir. Ölçeğin yapısal teorik beklentilerle uyumlu olup olmadığını test etmek için ise doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılması muhtemeldir.

Faktör analizleri, envanterin nihai madde sayısı belirlenmesinde ve ölçülen temel **kişilik**

kodlar? boyutlar?nın tanımlanmasında kritik rol oynamıştır. Faktör yükleri, özdeğerler ve açıklanan varyans oranları gibi detaylı istatistiksel sonuçlar, tez raporunda bilimsel standartlara uygun olarak sunulmuştur.

Envanter Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir Türkçe ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatında (Tezin detaylarına göre kesinleşir).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve/veya mesleki rehberlik hizmeti alan bireyler.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (Üniversite öğrencileri, 18+ yaş).

Popülasyon Detayları: Çalışma, **Hacettepe Üniversitesi** Eğitim Bilimleri Enstitüsü kapsamında yürütülmüştür. Örneklem, ölçeğin geliştirilmesi ve psikometrik analizleri için gerekli büyüklükte ve çeşitlilikte üniversite öğrencisi veya genel popülasyon bireylerinden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle ölçek geliştirme süreci takip edilmiştir. Veriler öz bildirim yoluyla toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Ölçeği, Mesleki Yönelim, Kariyer Planlama, **Kişilik Tipleri Envanteri**, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri, **Psikometrik Özellikler**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor (Tez metninde belirtilmemiştir.)

Kurum E-posta Adresleri: Orhan Açıç (orhan.agacci@gmail.com)

Yazma Adresi: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Tez çalışmasıyla ilgili kurum.)

Şinler, Ücret ve Uygulama Yolu

Şinler: Ölçeğin kullanımı için yazar Orhan Açıç ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalar için kullanımı izni genellikle yazarın takdirindedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanıcılarda genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarla görüşülmelidir.

Uygulama Yılı: Ölçeğin geliştirildiği ve ilk kez kullanıldığı yıl 2019'dur.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kisilik-tipleri-envanteri-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Araççı, O. (2019). *Kişilik tipleri envanterinin geliştirilmesi ve üniversite bölümlerinin kişilik kodlarına belirlenmesi (Yüksek lisans tezi)*. **Hacettepe Üniversitesi** Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Kaynağı Linki: tez.yok.gov.tr

Kişilik Tipleri Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ve derecelendirme formatına (Likert tipi vb.) tez çalışması tam metninden ulaşılmaz gerekmektedir.